

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 28. októbra 2020 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Obstarávanie v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb – Smernica 2014/25/EÚ – Článok 13 – Činnosti spojené s poskytovaním poštových služieb – Obstarávatelia – Verejné podniky – Prípustnosť“

Vo veci C-521/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio, Taliansko) zo 4. júla 2018 a doručený Súdnemu dvoru 6. augusta 2018, ktorý súvisí s konaním:

Pegaso Srl Servizi Fiduciari,

Sistemi di Sicurezza Srl,

YW

proti

Poste Tutela SpA,

za účasti:

Poste Italiane SpA,

Services Group,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan, sudcovia M. Ilešič, E. Juhász (spravodajca), C. Lycourgos a I. Jarukaitis,

generálny advokát: M. Bobek,

tajomník: M. Longar, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 22. januára 2020,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Pegaso Srl Servizi Fiduciari a Sistemi di Sicurezza Srl, v zastúpení: A. Scuderi a F. Botti, avvocati,

* Jazyk konania: taliančina.

- Poste Tutela SpA, v zastúpení: S. Napolitano, avvocato,
- Poste Italiane SpA, v zastúpení: A. Fratini a A. Sandulli, avvocati,
- Services Group, v zastúpení: L. Lentini, avvocato,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci D. Del Gaizo, avvocato dello Stato,
- Európska komisia, v zastúpení: G. Gattinara, P. Ondrůšek a L. Haasbeek, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 23. apríla 2020,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu odôvodnení 21 a 46, ako aj článku 16 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/23/EÚ z 26. februára 2014 o udeľovaní koncesií (Ú. v. EÚ L 94, 2014, s. 1), článku 2 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 2014, s. 65), ako aj článku 3 ods. 4, článku 4 ods. 1 a 2 a článku 13 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES (Ú. v. EÚ L 94, 2014, s. 243).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťami Pegaso Srl Servizi Fiduciari, Sistemi di Sicurezza Srl a YW (ďalej spoločne len „Pegaso“) na jednej strane a Poste Tutela SpA a Poste Italiane SpA na druhej strane vo veci zákonnosti oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania týkajúceho sa zadania vo verejnej súťaži vrátnickej, recepcnej služby a služby monitorovania vstupov v priestoroch spoločnosti Poste Italiane a ďalších spoločností skupiny.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2004/17/ES

- 3 Článok 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb (Ú. v. EÚ L 134, 2004, s. 1; Mim. vyd. 06/007, s. 19) v odseku 1 stanovoval:

„Táto smernica sa vzťahuje na činnosti týkajúce sa poskytovania [činnosti na poskytovanie – *neoficiálny preklad*] poštových služieb alebo za podmienok uvedených v odseku 2 písm. c) na iné ako poštové služby.“

Smernica 2014/23

4 Podľa odôvodnení 21 a 46 smernice 2014/23:

„(21) Pojem ‚verejnoprávne inštitúcie‘ bol opakovane preskúmaný v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie. Viacero spresnení má kľúčový význam pre úplné pochopenie tohto pojmu. Malo by sa preto spresniť, že inštitúcia, ktorá funguje v bežných trhových podmienkach, je zameraná na vytváranie zisku a znáša straty spojené s vykonávaním svojej činnosti, by sa nemala považovať za ‚verejnoprávnu inštitúciu‘, keďže potreby vo všeobecnom záujme, na ktorých plnenie bola zriadená alebo ktorých plnením bola poverená, sa môžu považovať za potreby priemyselnej alebo komerčnej povahy. Podobne boli Súdny dvorom preskúmané aj podmienky súvisiace s pôvodom financovania takéhoto orgánu, pričom sa spresnilo, že financovanie „z väčšej časti“ znamená viac ako polovicu a že takéto financovanie môže zahŕňať platby od používateľov, ktoré sa stanovujú, vypočítajú a inkasujú v súlade s verejnoprávnymi pravidlami.

...

(46) Na koncesie udelené kontrolovaným právnickým osobám by sa nemalo vzťahovať uplatňovanie postupov ustanovených v tejto smernici, ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ, ako sa uvádza v článku 7 ods. 1 písm. a), vykonáva nad dotknutou právnickou osobou kontrolu, ktorá je podobná kontrole, ktorú vykonáva nad svojimi vlastnými organizačnými zložkami, a to za predpokladu, že kontrolovaná právnická osoba vykonáva viac ako 80 % svojej činnosti pri plnení úloh, ktorými ju poveril kontrolujúci verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ alebo iné právnické osoby kontrolované týmto verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom, a to bez ohľadu na konečného prijímateľa plnenia zákazky. ...“

5 Článok 6 tejto smernice s názvom „Verejní obstarávatelia“ v odseku 4 uvádza:

„Verejnoprávne inštitúcie“ sú inštitúcie, ktoré majú všetky tieto charakteristické znaky:

- a) sú zriadené na osobitný účel uspokojovania potrieb vo všeobecnom záujme, pričom nemajú priemyselnú ani komerčnú povahu;
- b) majú právnu subjektivitu a
- c) sú z väčšej časti financované štátnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo inými verejnoprávnymi inštitúciami; alebo ich riadenie podlieha dohľadu týchto inštitúcií alebo orgánov; alebo majú správnu, riadiacu alebo dozornú radu, v ktorej viac ako polovicu členov vymenovali štátne, regionálne alebo miestne orgány alebo iné verejnoprávne inštitúcie.“

6 Článok 16 uvedenej smernice s názvom „Vylúčenie činností, ktoré sú priamo vystavené hospodárskej súťaži“ stanovuje:

„Táto smernica sa neuplatňuje na koncesie, ktoré udeľujú obstarávatelia, ak sa pre členský štát, v ktorom sa tieto koncesie majú plniť, podľa článku 35 smernice 2014/25/EÚ stanovilo, že táto činnosť je priamo vystavená hospodárskej súťaži v súlade s článkom 34 uvedenej smernice.“

Smernica 2014/24

7 Definícia pojmu „verejnoprávna inštitúcia“ uvedená v článku 2 ods. 1 bode 4 smernice 2014/24 zodpovedá definícii uvedenej v článku 6 ods. 4 smernice 2014/23.

Smernica 2014/25

8 Definícia pojmu „verejnoprávna inštitúcia“ uvedená v článku 3 ods. 4 smernice 2014/25 tiež zodpovedá definícii uvedenej v článku 6 ods. 4 smernice 2014/23.

9 Článok 4 ods. 1 a 2 smernice 2014/25 znie takto:

„1. Na účely tejto smernice obstarávateľmi sú subjekty, ktoré:

- a) sú verejnými obstarávateľmi alebo verejnými podnikmi a ktoré vykonávajú jednu z činností uvedených v článkoch 8 až 14;
- b) v prípade, že nie sú verejnými obstarávateľmi alebo verejnými podnikmi, vykonávajú ako jednu zo svojich činností ktorúkoľvek z činností uvedených v článkoch 8 až 14 alebo akúkoľvek ich kombináciu a pôsobia na základe osobitných alebo výlučných práv, ktoré im udelil príslušný orgán členského štátu.

2. ‚Verejný podnik‘ je akýkoľvek podnik, v ktorom môžu verejní obstarávatelia priamo alebo nepriamo uplatňovať dominantný vplyv na základe svojho vlastníctva tohto podniku, na základe svojej finančnej účasti v ňom alebo na základe pravidiel, ktorými sa riadi.

Dominantný vplyv verejných obstarávateľov sa predpokladá v ktoromkoľvek z týchto prípadov, v ktorých títo obstarávatelia priamo alebo nepriamo:

- a) vlastní väčšinu upísaného kapitálu predmetného podniku;
- b) kontrolujú väčšinu hlasovacích práv súvisiacich s akciami vydanými podnikom;
- c) môžu vymenovať viac ako polovicu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu podniku.“

10 Článok 6 ods. 1 a 2 uvedenej smernice stanovuje:

„1. V prípade zákaziek, ktoré sa majú vzťahovať na viacero činností, si obstarávatelia môžu zvoliť možnosť zadania samostatných zákaziek na účely každej jednotlivej činnosti alebo zadania jedinej zákazky. Ak sa obstarávatelia rozhodnú zadať samostatné zákazky, rozhodnutie o tom, aké pravidlá sa uplatnia na ktorúkoľvek z takýchto samostatných zákaziek, sa prijme na základe charakteristických znakov dotknutej jednotlivej činnosti.

Bez ohľadu na článok 5, ak sa obstarávatelia rozhodnú zadať jedinú zákazku, uplatňujú sa odseky 2 a 3 tohto článku. Ak sa však na niektorú z dotknutých činností vzťahuje článok 346 ZFEÚ alebo smernica [Európskeho parlamentu a Rady] 2009/81/ES [z 13. júla 2009 o koordinácii postupov pre zadávanie určitých zákaziek na práce, zákaziek na dodávku tovaru a zákaziek na služby verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi v oblastiach obrany a bezpečnosti a o zmene a doplnení smerníc 2004/17 a 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 216, 2009, s. 76)], uplatňuje sa článok 26 tejto smernice.

Voľba medzi zadaním jedinej zákazky alebo zadaním viacerých samostatných zákaziek sa však nesmie uskutočniť na účely vyňatia zákazky alebo zákaziek z rozsahu pôsobnosti tejto smernice či prípadne smernice 2014/24/EÚ alebo smernice 2014/23/EÚ.

2. Na zákazku, ktorá sa má vzťahovať na viacero činností, sa vzťahujú pravidlá uplatniteľné na činnosť, na ktorú je zákazka primárne určená.“

11 V článkoch 8 až 14 smernice 2014/25 sú vymenované činnosti, na ktoré sa táto smernica vzťahuje, pričom tieto činnosti sú plyn a teplo (článok 8), elektrina (článok 9), voda (článok 10), dopravné služby (článok 11), prístavy a letiská (článok 12), poštové služby (článok 13) a ťažba ropy a plynu, ako aj prieskum a ťažba uhlia a iných pevných palív (článok 14).

12 Článok 13 tejto smernice znie:

„1. Táto smernica sa uplatňuje na činnosti týkajúce sa poskytovania:

a) poštových služieb;

b) iných ako poštových služieb za predpokladu, že takéto služby poskytuje subjekt, ktorý poskytuje aj poštové služby v zmysle písmena b) odseku 2 tohto článku, a za predpokladu, že nie sú splnené podmienky stanovené v článku 34 ods. 1, pokiaľ ide o služby, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti písmena b) odseku 2 tohto článku.

2. Na účely tohto článku a bez toho, aby bola dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/67/ES [z 15. decembra 1997 o spoločných pravidlách rozvoja vnútorného trhu poštových služieb spoločenstva a zlepšovaní kvality služieb (Ú. v. ES L 15, 1998, s. 14; Mim. vyd. 06/003, s. 71)]:

a) ‚poštová zásielka‘ je zásielka s adresou v konečnej podobe, v akej sa má prepraviť, a to bez ohľadu na svoju hmotnosť. Medzi takéto zásielky patria popri korešpondencii takisto napríklad knihy, katalógy, noviny, periodiká a poštové balíky obsahujúce tovar s komerčnou hodnotou alebo bez takejto hodnoty, a to bez ohľadu na svoju hmotnosť;

b) ‚poštové služby‘ sú služby pozostávajúce z výberu, triedenia, prepravy a doručovania poštových zásielok. Zahŕňajú aj služby, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti univerzálnej služby zriadenej v súlade so smernicou 97/67/ES, ako aj služby mimo jej rozsahu;

c) ‚iné ako poštové služby‘ sú služby poskytované v týchto oblastiach:

i) služby riadenia zásielkových služieb (služby, ktoré predchádzajú odoslaniu alebo nasledujú po ňom, vrátane služieb riadenia podateľní, tzv. mailroom management services);

ii) služby týkajúce sa poštových zásielok neuvedených v písmene a), ako je priama zásielka bez adresy.“

13 Článok 19 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje:

„Táto smernica sa neuplatňuje na zákazky, ktoré obstarávatelia zadávajú na iné účely, ako je vykonávanie ich činností v zmysle článkov 8 až 14, alebo na vykonávanie takýchto činností v tretej krajine v podmienkach, ktoré si nevyžadujú fyzické využitie siete ani geografickej oblasti v rámci Únie, ani sa nevzťahuje na súťaže návrhov organizované na takéto účely.“

Talianske právo

14 Decreto legislativo n. 50 – Attuazione delle direttive 2014/23/UE, 2014/24/UE e 2014/25/UE sull'aggiudicazione dei contratti di concessione, sugli appalti pubblici e sulle procedure d'appalto degli enti erogatori nei settori dell'acqua, dell'energia, dei trasporti e dei servizi postali, nonché per il riordino della disciplina vigente in materia di contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture (legislatívny dekrét č. 50, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania smernice 2014/23/EÚ o udeľovaní koncesií, smernice 2014/24/EÚ o verejnom obstarávaní a smernice 2014/25/EÚ o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky,

dopravy a poštových služieb a reorganizácia platných právnych predpisov v oblasti verejného obstarávania prác, služieb a tovaru) z 18. apríla 2016 (riadna príloha GURI č. 91 z 19. apríla 2016) ustanovil Codice dei contratti pubblici (Zákonník verejného obstarávania).

- 15 Článok 3 ods. 1 písm. d) tohto zákonníka definuje pojem „verejnoprávna inštitúcia“ v zmysle tohto kódexu, a to rovnakým spôsobom, ako je tento pojem definovaný v článku 6 ods. 4 smernice 2014/23, článku 2 ods. 1 bode 4 smernice 2014/24 a v článku 3 ods. 4 smernice 2014/25.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 16 Oznámením uverejneným 29. júla 2017 v *Úradnom vestníku Európskej únie* Poste Tutela, ktorej 100 % vlastníkom je Poste Italiane, vyhlásila verejné obstarávanie na účely uzatvorenia rámcových zmlúv na vrátnickú, recepcnú službu a službu monitorovania vstupov v priestoroch spoločnosti Poste Italiane a ďalších spoločností jej skupiny, ktoré boli z územného hľadiska rozdelené na sedem kumulovateľných častí, na obdobie 24 mesiacov (plus 12 mesiacov v prípade obnovenia) a na celkovú sumu odhadovanú na 25 253 242 eur. Oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania uvádzalo ako „právny základ“ smernicu 2014/25.
- 17 Keďže Pegaso sa domnievala, že oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania je v rozpore s niektorými ustanoveniami Zákonníka verejného obstarávania, podala žalobu na vnútroštátny súd, ktorý uznesením o nariadení predbežného opatrenia z 20. októbra 2017 postup obstarávania pozastavil.
- 18 Na tomto súde Poste Italiane, s ktorou sa Poste Tutela zlúčila s účinnosťou od 1. marca 2018, navrhuje, aby bola žaloba vyhlásená za neprípustnú z dôvodu, že správne súdy nemajú právomoc o tejto žalobe rozhodnúť. Vysvetľuje, že hoci v čase uverejnenia oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, o ktoré ide vo veci samej, mala Poste Tutela povahu verejného podniku, služby, ktorých sa týka toto oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania, nespádali do jedného z osobitných odvetví, na ktoré sa vzťahuje smernica 2014/25. Dodáva, že tento názor bol potvrdený uznesením Corte suprema di cassazione (Najvyšší kasačný súd, Taliansko) z 1. októbra 2018, v ktorom sa konštatovalo, že všeobecný súd má právomoc v oblasti verejného obstarávania, ktoré uzavrela Poste Italiane, hoci má postavenie verejného podniku, pokiaľ predmetom týchto zákaziek sú činnosti, ktoré nie sú spojené s činnosťami patriacimi do dotknutého osobitného odvetvia.
- 19 V každom prípade Poste Italiane tvrdí, že predmet sporu zanikol, keďže oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania dotknuté vo veci samej bolo vzaté späť po podaní tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania.
- 20 Pegaso odmieta námietku nedostatku právomoci vznesenú spoločnosťou Poste Italiane. Tvrdí, že medzi služby patriace do osobitných odvetví by sa mali zahrnúť nielen služby priamo uvedené v uplatniteľnej právnej úprave, ako sú poštové služby, ale aj doplnkové a akcesorické služby, ktorých cieľom je zaručiť účinné poskytovanie prvých uvedených služieb.
- 21 Vnútroštátny súd sa domnieva, že je potrebné najprv vyriešiť otázku, či vec sama patrí do právomoci správnych súdov alebo všeobecných súdov. Na tento účel je nevyhnutné určiť, či Poste Tutela, teraz Poste Italiane, mala povinnosť začať verejné obstarávanie s cieľom zadať služby, o ktoré ide vo veci samej. V tejto súvislosti sa tento súd domnieva, že Poste Italiane má všetky charakteristiky požadované na to, aby bola kvalifikovaná ako verejnoprávna inštitúcia v zmysle článku 3 ods. 1 písm. d) Zákonníka verejného obstarávania a smerníc 2014/23, 2014/24 a 2014/25. Poukazuje však aj na to, že Corte suprema di cassazione (Najvyšší kasačný súd) dospel v uznesení uvedenom v bode 18 tohto rozsudku k odlišnému záveru, pričom najmä zdôrazňuje, že Poste Italiane sa teraz riadi najmä požiadavkami priemyselnej a obchodnej povahy.

- 22 Za týchto podmienok Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio, Taliansko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa Poste Italiane na základe vyššie uvedených charakteristík klasifikovať ako ‚verejnoprávna inštitúcia‘ podľa článku 3 ods. 1 písm. d) [Zákonníka verejného obstarávania] a príslušných smerníc EÚ (smernice 2014/23, 2014/24 a 2014/25)?
 2. Vzťahuje sa so zreteľom na odôvodnenie 46 smernice 2014/23 o kontrolovaných právnických osobách vyššie uvedená klasifikácia na 100 % dcérsku spoločnosť Poste Tutela, ktorej proces zlúčenia so spoločnosťou Poste Italiane prebieha [pozri tiež v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 5. októbra 2017, LitSpecMet (C-567/15, EU:C:2017:736): povinnosť verejného obstarávania v prípade spoločností kontrolovaných verejnou správou; rozsudok č. 6211 vydaný 24. novembra 2011 šiestou komorou Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko)]?
 3. Musia uvedené spoločnosti ako obstarávatelia vykonávať postup verejného obstarávania iba pri zadaní zmlúv súvisiacich s činnosťami vykonávanými v osobitných odvetviach na základe smernice 2014/25, v prípade ktorých samotnú povahu verejnoprávnej inštitúcie treba považovať za zahrnutú do pravidiel časti II Zákonníka verejného obstarávania, zatiaľ čo pre zmluvnú činnosť nepatriacu do uvedených odvetví platí úplná zmluvná voľnosť a výlučne súkromnoprávne pravidlá pri zohľadnení zásad uvedených v odôvodnení 21 a článku 16 smernice 2014/23?
 4. Na druhej strane za predpokladu, že tieto spoločnosti spĺňajú podmienky na to, aby boli označené za verejnoprávne inštitúcie, vzťahuje sa na ne naďalej všeobecná smernica 2014/24 (t. j. zmluvné pravidlá verejného obstarávania), pokiaľ ide o zmluvy, ktorých predmet nepatrí do osobitných odvetví, hoci s poukazom na ich vývoj v porovnaní s okamihom ich zriadenia vykonávajú prevažne činnosť podnikateľského typu a v rámci hospodárskej súťaže?
 5. V každom prípade možno pojem pomocná služba vylúčiť, pokiaľ ide o zmluvy týkajúce sa riadnej a mimoriadnej údržby, čistiacich prác, zariaďovania, služby vrátnice a stráženia budov, v prípade kancelárií, v ktorých sa vykonávajú zmiešaným spôsobom činnosti týkajúce sa univerzálnej služby a činnosti, ktoré v súvislosti s osobitnou službou vo verejnom záujme nesúvisia s univerzálnou službou?
 6. Má sa tvrdenie spoločnosti Poste Italiane, ak by bolo prijaté, považovať za tvrdenie, ktoré je v rozpore s ustálenou zásadou ochrany legitímnej dôvery uchádzačov zadávacieho konania v prípade, že je iba na základe dobrovoľnej viazanosti uverejnené oznámenie – na ktoré sa nevzťahujú všetky záruky transparentnosti a rovnosti zaobchádzania upravené v Zákonníku verejného obstarávania –, o začatí zadávacieho konania, ktoré bolo riadne uverejnené bez ďalších oznámení v tomto ohľade v *Gazzetta Ufficiale della Repubblica italiana* a v *Úradnom vestníku Európskej únie*?
- 23 Súdny dvor v nadväznosti na to, že Poste Italiane ho informovala o zrušení oznámenia o vyhlásení obstarávania, položil vnútroštátnemu súdu otázku, či chce vziať späť svoj návrh na začatie prejudiciálneho konania. Dňa 26. októbra 2018 vnútroštátny súd oznámil, že na tomto návrhu trvá.
- 24 V odpovedi na žiadosť Súdneho dvora, aby vysvetlil dôvody, pre ktoré sa domnieva, že spor vo veci samej pred ním stále prebieha, vnútroštátny súd poskytol 18. marca 2019 v tejto súvislosti vysvetlenia.

O prípustnosti

- 25 Poste Italiane a talianska vláda spochybňujú prípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania, pričom tvrdia, že spor, v ktorom bol tento návrh podaný, zanikol, keďže oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania, o ktoré ide vo veci samej, bolo vzaté späť po podaní žaloby na vnútroštátny súd.
- 26 V tomto ohľade treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora v rámci spolupráce medzi týmto súdom a vnútroštátnymi súdmi zakotvenej v článku 267 ZFEÚ prináleží iba vnútroštátnemu súdu, ktorý prejednáva spor a ktorý musí niesť zodpovednosť za následné súdne rozhodnutie, aby so zreteľom na osobitosti veci posúdil tak potrebu rozhodnutia v prejudiciálnom konaní pre vyhlásenie svojho rozsudku, ako aj dôležitosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. Preto pokiaľ sa predložené otázky týkajú výkladu alebo platnosti právneho predpisu Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (rozsudok z 1. októbra 2019, Blaise a i., C-616/17, EU:C:2019:800, bod 34, ako aj citovaná judikatúra).
- 27 Z toho vyplýva, že pri otázkach týkajúcich sa práva Únie platí domnienka relevantnosti. Súdny dvor teda môže odmietnuť rozhodovať o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad alebo posúdenie zákonnosti predpisu Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými ani právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudok z 1. októbra 2019, Blaise a i., C-616/17, EU:C:2019:800, bod 35, ako aj citovaná judikatúra).
- 28 V prejednávanej veci je nesporné, že Poste Italiane uverejnila v *Úradnom vestníku Európskej únie* (séria S z 29. septembra 2018) v nadväznosti na zlúčenie spoločnosti Poste Tutela so spoločnosťou Poste Italiane svoje rozhodnutie „zrušiť/vziať späť“ oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania, o ktoré ide vo veci samej, a že ako potvrdil vnútroštátny súd Súdnemu dvoru 18. marca 2019, Poste Italiane uverejnila v *Úradnom vestníku Európskej únie* (séria S z 19. januára 2019) nové oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania na vrátnickú, recepčnú službu a službu monitorovania vstupov v jej priestoroch a v priestoroch ďalších spoločností skupiny. Okrem toho Pegaso nespochybňuje, že oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania dotknuté vo veci samej bolo vzaté späť, hoci zdôrazňuje, že vnútroštátny súd je povinný rozhodnúť o merite sporu vo veci samej, najmä o otázke zákonnosti tohto oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, a to tak na účely prípadného návrhu na náhradu škody, ako aj na účely náhrady trov konania.
- 29 Za týchto podmienok treba konštatovať, že bez ohľadu na pôvodné pochybnosti vnútroštátneho súdu v tejto súvislosti predmet sporu vo veci samej skutočne zanikol.
- 30 Vnútroštátny súd sa však domnieva, že na určenie toho, ako sa bude ďalej postupovať v konaní o žalobe, ktorá mu bola predložená, musí najprv vyriešiť otázku, či má právomoc o nej rozhodnúť. Zdôrazňuje, že by to tak bolo v prípade, ak by sa zákazka, o ktorú ide vo veci samej, spravovala niektorou zo smerníc Únie v oblasti verejného obstarávania.
- 31 Návrh na začatie prejudiciálneho konania je preto prípustný.

O prejudiciálnych otázkach

O tretej a piatej otázke

- 32 Svojou treťou a piatou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne a najskôr, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 13 ods. 1 smernice 2014/25 vykladať v tom zmysle, že sa uplatňuje na činnosti spočívajúce v poskytovaní vrátnickej, recepcnej služby a služby monitorovania vstupov v priestoroch poskytovateľov poštových služieb, akými sú Poste Italiane a iné spoločnosti jej skupiny.
- 33 Na úvod treba po prvé uviesť, že smernica 2014/25 zrušila a nahradila smernicu 2004/17. Keďže relevantné ustanovenia smernice 2014/25 sú v zásade obsahovo zhodné s relevantnými ustanoveniami smernice 2004/17, judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa tejto poslednej uvedenej smernice je uplatniteľná aj na smernicu 2014/25.
- 34 Po druhé medzi účastníkmi konania je nesporné, že Poste Tutela a Poste Italiane majú postavenie „verejných podnikov“ v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 2014/25, a teda ako obstarávateľa patria do pôsobnosti *ratione personae* tejto smernice. Preto nie je potrebné preskúmať otázku, či sú tieto podniky tiež verejnoprávnou inštitúciou v zmysle článku 3 ods. 4 uvedenej smernice.
- 35 Smernica 2014/25 sa podľa jej článku 13 ods. 1 uplatňuje na činnosti spojené jednak s poskytovaním poštových služieb a jednak s poskytovaním iných služieb, než sú poštové služby, pokiaľ sú tieto iné služby poskytované subjektom, ktorý poskytuje aj poštové služby. Pokiaľ ide o pojmy „poštové služby“ a „iné ako poštové služby“, tie sú definované v článku 13 ods. 2 písm. b) a c) tejto smernice ako služby pozostávajúce z vyberania, triedenia, prepravy a distribúcie poštových zásielok a služby riadenia zásielkových služieb, ako aj služby týkajúce sa poštových zásielok, akou je priama zásielka bez adresy.
- 36 Okrem toho článok 19 ods. 1 uvedenej smernice najmä spresňuje, že táto smernica sa nevzťahuje na zákazky, ktoré obstarávateľa zadávajú na iné účely, ako je vykonávanie činností uvedených v článkoch 8 až 14 tej istej smernice.
- 37 V súvislosti so smernicou 2004/17 Súdny dvor už rozhodol, že táto smernica sa uplatňuje nielen na zákazky zadávané v odvetviach jednej z činností, ktoré sú výslovne uvedené v jej článkoch 3 až 7, ale aj na zákazky, ktoré napriek tomu, že majú inú povahu a bežne by sa na ne mohla vzťahovať smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (Ú. v. EÚ L 134, 2004, s. 114; Mim. vyd. 06/007, s. 132), slúžia na výkon činností vymedzených smernicou 2004/17. Súdny dvor z toho vyvodil, že v rozsahu, v akom zákazka zadaná obstarávateľom súvisela s činnosťou vykonávanou obstarávateľom v odvetviach uvedených v článkoch 3 až 7 tejto smernice v tom zmysle, že táto zákazka bola zadaná vo vzťahu a na výkon činností v jednom z týchto odvetví, musia sa na uvedenú zákazku vzťahovať postupy stanovené v uvedenej smernici (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. apríla 2008, Ing. Aigner, C-393/06, EU:C:2008:213, body 31 a 56 až 59, ako aj z 19. apríla 2018, Consorzio Italian Management a Catania Multiservizi, C-152/17, EU:C:2018:264, bod 26).
- 38 Článok 6 ods. 1 smernice 2004/17 sa uplatňoval najmä na „činnosti týkajúce sa poskytovania [činnosti na poskytovanie – *neoficiálny preklad*] poštových služieb“ a článok 13 ods. 1 smernice 2014/25, ktorý ho nahradil, definuje pôsobnosť tejto smernice tak, že odkazuje najmä na „činnosti týkajúce sa poskytovania poštových služieb“.
- 39 Za týchto podmienok, ako vyplýva z porovnania úvodných častí týchto dvoch ustanovení, pôsobnosť *ratione materiae* smernice 2014/25 nemožno vykladať reštriktívnejšie ako pôsobnosť smernice 2004/17, a preto nemôže byť obmedzená len na činnosti poskytovania poštových služieb ako také, ale zahŕňa okrem iného činnosti spojené s poskytovaním takýchto služieb.

- 40 Z toho vyplýva, že výklad, ktorý podal Súdny dvor vo svojej judikatúre uvedenej v bode 37 tohto rozsudku, založený na systematickom výklade smerníc 2004/17 a 2004/18, je od nadobudnutia účinnosti smernice 2014/25 potvrdený znením jej článku 13 ods. 1, ktorý definuje pôsobnosť tejto novej smernice.
- 41 Treba teda určiť, či, ako tvrdia Pegaso a Európska komisia, také služby, o aké ide vo veci samej, možno považovať za služby, ktoré majú súvislosť v zmysle bodu 37 tohto rozsudku s činnosťou, ktorú vykonáva dotknutý obstarávateľ v poštovom odvetví.
- 42 V tomto ohľade na to, aby zákazka mohla slúžiť na výkon činnosti patriacej do poštového odvetvia, súvislosť medzi dotknutou zákazkou a týmto odvetvím nemôže byť akejkoľvek povahy, inak by došlo k porušeniu zmyslu článku 19 ods. 1 smernice 2014/25. Na to, aby bolo možné medzi uvedenou zákazkou a činnosťou patriacou do poštového odvetvia konštatovať existenciu súvislosti v zmysle článku 13 ods. 1 tejto smernice totiž nestačí, aby služby, ktoré sú predmetom tejto zákazky, pozitívne prispievali k činnostiam obstarávateľa a zvýšili ich ziskovosť.
- 43 Treba teda usudzovať, že medzi činnosti spojené s poskytovaním poštových služieb v zmysle tohto ustanovenia patria všetky činnosti, ktoré skutočne slúžia na výkon činnosti patriacej do odvetvia poštových služieb tým, že umožňujú riadne vykonávanie tejto činnosti vzhľadom na obvyklé podmienky výkonu tejto činnosti, s výnimkou činností vykonávaných na iné účely, než je vykonávanie dotknutej odvetvovej činnosti.
- 44 To isté platí pre činnosti, ktoré vzhľadom na to, že majú doplňujúcu a prierezovú povahu, by mohli za iných okolností slúžiť na výkon iných činností, ktoré nepatria do pôsobnosti smernice týkajúcej sa osobitných odvetví.
- 45 V prejednávanej veci je ťažko predstaviteľné, že by poštové služby mohli byť riadne poskytované v prípade neexistencie vrátnickej, recepcnej služby a služby monitorovania vstupov v priestoroch dotknutého poskytovateľa. Toto konštatovanie platí tak pre poštové úrady, ktoré sú otvorené pre príjemcov poštových služieb a sú teda prístupné verejnosti, ako aj pre kancelárie používané na výkon administratívnych úloh. Ako totiž uviedol generálny advokát v bode 116 svojich návrhov, poskytovanie poštových služieb zahŕňa aj riadenie a plánovanie týchto služieb.
- 46 Za týchto podmienok nemožno vychádzať z toho, že zákazka, o akú ide vo veci samej, bola zadaná na iné účely, než je vykonávanie činnosti patriacej do odvetvia poštových služieb v zmysle článku 19 ods. 1 smernice 2014/25, a naopak, vzhľadom na úvahy uvedené v bode 43 tohto rozsudku súvisí s touto činnosťou, čo odôvodňuje, aby podliehala režimu zavedenému touto smernicou.
- 47 Preto vzhľadom na skutočnosť, že Poste Italiane má postavenie verejného podniku v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 2014/25, ako bolo uvedené v bode 34 tohto rozsudku, a že služby, o ktoré ide vo veci samej, sú činnosťami spojenými s poskytovaním poštových služieb, na ktorých výkon skutočne slúžia, je táto smernica uplatniteľná tak *ratione personae*, ako aj *ratione materiae* na zákazku dotknutú vo veci samej.
- 48 Takýto záver nie je vyvrátený tvrdením spoločnosti Poste Italiane, podľa ktorého sa vrátnické a strážne služby, ktoré sú predmetom verejného obstarávania dotknutého vo veci samej, poskytujú aj v prospech činností, ktoré nepatria do vecnej pôsobnosti smernice 2014/25, akými sú platobné služby, mobilné telefónne služby, poisťovacie služby alebo digitálne služby.
- 49 Ako totiž v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 119 a 120 svojich návrhov, článok 6 ods. 1 smernice 2014/25 stanovuje, že v prípade zákaziek určených na pokrytie viacerých činností sa môžu obstarávateľa rozhodnúť, či zadajú samostatné zákazky na účely každej jednotlivéj činnosti alebo

zadajú jedinú zákazku. V tomto poslednom uvedenom prípade z článku 6 ods. 2 tejto smernice vyplýva, že táto jediná zákazka sa riadi pravidlami uplatniteľnými na činnosť, na ktorú je predovšetkým určená.

- 50 Informácie poskytnuté Súdnemu dvoru však neumožňujú preukázať, že v prejednávanej veci bola predmetná zákazka určená hlavne na činnosti, ktoré nepatria do vecnej pôsobnosti smernice 2014/25.
- 51 V dôsledku toho nemožno s ohľadom na informácie poskytnuté Súdnemu dvoru a s výhradou overenia vnútroštátnym súdom usudzovať, že zákazka dotknutá vo veci samej nepatrí do vecnej pôsobnosti smernice 2014/25.
- 52 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na tretiu a piatu otázku odpovedať tak, že článok 13 ods. 1 smernice 2014/25 sa má vykladať v tom zmysle, že sa uplatňuje na činnosti spočívajúce vo vrátnickej, recepčnej službe a službe monitorovania vstupov v priestoroch poskytovateľov poštových služieb, pokiaľ takéto činnosti súvisia s činnosťou patriacou do poštového odvetvia v tom zmysle, že skutočne slúžia na výkon tejto činnosti a umožňujú jej riadne vykonávanie vzhľadom na obvyklé podmienky výkonu tejto činnosti.

O ďalších otázkach

- 53 Vzhľadom na odpoveď na tretiu a piatu otázku nie je potrebné odpovedať na ďalšie otázky položené vnútroštátnym súdom.

O trovách

- 54 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 13 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES sa má vykladať v tom zmysle, že sa uplatňuje na činnosti spočívajúce vo vrátnickej, recepčnej službe a službe monitorovania vstupov v priestoroch poskytovateľov poštových služieb, pokiaľ tieto činnosti súvisia s činnosťou patriacou do poštového odvetvia v tom zmysle, že skutočne slúžia na výkon tejto činnosti a umožňujú jej riadne vykonávanie vzhľadom na obvyklé podmienky výkonu tejto činnosti.

Podpisy